

Drangedal kommune

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 15/00507-47
Arkivkode. ---
Saksbehandler Arne Ettestad

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	08.09.2016	71/16

NYE SUVDØLA KRAFTVERK I DRANGEDAL KOMMUNE, KONSESJONSSØKNAD

Rådmannens innstilling

Drangedal kommunestyre stiller seg positive til at det blir gitt konsesjon for bygging av Nye Suvdøla kraftverk.

Utbyggingen er ikke i strid med kommunale planer og de samfunnsmessige fordelene ved ei utbygging er vurdert klart større enn ulempene

De avbøtende tiltakene som er foreslått er viktige for å minimalisere negative naturmessige konsekvenser ved utbygginga.

Drangedal kommune understreker at det må legges stor vekt på at kraftstasjonsbygningen får et tiltalende utseende.

Vedlegg

1. Konsesjonssøknad for Nye Suvdøla kraftverk i Drangedal kommune.
2. Høringsbrev fra NVE.
3. Orientering til høringspartene
4. Utskrift av planstatus for området som er tenkt for ny kraftstasjon i gjeldende og i forslaget til ny arealdel.

Referanser i saken

1. Vassressursloven
2. Energiloven
3. <https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=7779&type=V-1>.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har den 23.06.16 mottatt søknad om konsesjon for bygging av Nye Suvdøla kraftverk i Drangedal kommune. NVE har den 30.06.16 sendt søknaden ut på høring med frist 13.09.16.

NVE ber høringsinstansene om konkrete syn på om konsesjon bør bli gitt eller ikke, valg av eventuelle alternativ og forslag til avbøtende tiltak. Dersom partene er kjent med tiltak som ikke er belyst i søknaden ber NVE om tilbakemelding på dette.

Kommunen blir spesielt bedt om å vurdere søknaden opp mot gjeldende arealplanstatus. Rådmannen legger med dette kommunen sin høringsuttale fram for politiske behandling.

Det er viktig å merke seg at energianlegg ikke trenger å behandles etter plan- og bygningsloven, og det er ikke lenger krav om reguleringsplan!
Se vedlagte orientering til høringspartene.

Søknaden:

Det er søkt om konsesjon etter vassressursloven om tillatelse til å bygge Nye Suvdøla Kraftstasjon, og tillatelse etter energiloven til bygging og drift av Nye Suvdøla kraftverk med tilhørende koplingsanlegg og kabler/kraftlinjer.

Bak søknaden står foretaket Drangedal everk KF som er Kommunalt Foretak eid av Drangedal Kommune. Det har i gjennom flere kommunestyreperioder vært ett uttrykt ønske om å få realisert slik utbygging som nå er foreslått, forutsatt at de juridiske og økonomiske forhold ligger til rette. Det er en omfattende saksbehandling i Drangedal everk som danner grunnlag for denne konsesjonssøknaden.

Drangedal everk ønsker å utnytte et fall på 349 m i elva Suvdøla. Det er i dag et kraftverk på deler av strekningen, og de ønsker nå å ruste opp og forlenge den eksisterende rørgaten gjennom Nye Suvdøla kraftverk. Eksisterende inntaksdam og vannvei ned til kote 190 skal etter planen beholdes uten endringer eller inngrep. Utover vei på 25 m til kraftstasjonen vil det ikke være behov for å etablere nye eller midlertidige veier. Total lengde på vannveien vil bli 4700 m, hvorav 2615 m er ny nedgravd rørgate (900-1400 mm). Ny kraftstasjon vil ha utløp like ved fylkesvei 38, ca. på kote 83.

Vassdraget er allerede regulert (Måvatn, Kleppsvatn, Fikjestøl, Breili- og Holmvann), og det søkes ikke om ytterligere reguleringer eller nye reguleringsmagasin. Middelvannføringen ved inntaket er 1,8 m³/s, og kraftverket planlegges med en maksimal slukeevne på 3,2 m³/s. Installert effekt er på 9,3 MW og vil etter planene gi en årsproduksjon på 46 GWh. Dette er en økning på 17 GWh og 4,7 MW sammenlignet med «*Gamle Suvdøla kraftverk*».

Den nye rørgata 2615m er planlagt nedgravd for hele strekningen. Rørene vil få en diameter på ca. 1,2-1,4 m. Den nye rørgata starter med tilkobling til eksisterende rørgate 145m ovenfor "gamle" Suvdøla Kraftverk. Rørgata avsluttes i den nye planlagte kraftstasjonen ca. 50 oppstrøms fylkesvei 38. Rørgaten legges i slake kurver der det blir en kombinasjon av nedgravning i stedlige masser og sprengt grøft. Traseen vil krysse to privat og en kommunal vei der begge veier er uten fast dekke. Rørtraseen vil ha en anleggsbredde på 15-20 m hvor det blir behov for hogst av skog, dette for å oppnå en

effektiv produksjon for lagring av rør, masser og en midlertidig anleggsvei. Berørte arealer vil reetableres med topplag av jord og nødvendig tilplantes eller tilsåes hvis man ikke oppnår en naturlig tilvekst.

Området for kraftstasjon ligger inntil fylkesveien og på en del av gammel veien til Tørdal.

Kraftstasjonen vil bli godt eksponert mot riksveien og utbygger tenker seg et bygg som skal ivareta estetikk og tilpassing til stedet. Utbygger skriver videre at bygget skal fremstå som kraftstasjon, men innpasses i miljøet med de gamle brukarene og den eksponeringen som det får. Søker legger stor vekt på at kraftstasjonsbygningen får et mest mulig tiltalende utseende for naboene i området og forbipasserende. Det ligger ikke eksisterende bebyggelse i dette området sør for elva, nærmeste boliger er gamle fødeheimen som ligger ca. 150 meter fra kraftstasjonen.

Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 2,4 km ny elvestrekning i Suvdøla (4,6 km totalt). Det søkes fritak for slipp av minstevannføring, da øvre del av fallet ikke er pålagt slipp av minstevannføring i dag.

Når det gjelder nett-tilknytning kan dette bli utfordrerne helt avhengig av hvor mange nye kraftanlegg som blir utbygd i Tørdal. Søker opplyser at normalt fra slutten av april til slutten av oktober er det et betydelig overskudd av kraft i dette aktuelle tilknytningsområdet. Det man ser er at det ikke er plass til alle søkte småkraftprosjekter i Tørdal uten å gjøre større kapasitetsutvidelser i 22KV distribusjonsnett eller å få på plass et nytt uttak på 132KV regionallinja (Brokke linja) som ligger tett på tiltaks område. Rapport utarbeidet av ekstern konsulent i 2015 konkluderer med at et nytt uttak på Brokkelinja vil være det beste samfunnsøkonomiske alternativet hvis et minimum volum av de søkte småkraftverkene i området blir bygget. NVE er godt kjent med denne saken og vil være den som eventuelt fatter et vedtak om uttak i regionallinja.

Drangedal everk KF sitt erverv av vassdragsrettighetene i Suvdøla vassdraget er regulert i avtale av 1955. Det er videre i 2016 inngått en egen utbyggingsavtale for grunneierne som blir berørt nedenfor eksisterende Suvdøla Kraftstasjon.

Det er utarbeidet konsekvensutredning for miljø, naturressurser og samfunn. Konsekvensen er oppsummert slik:

Tema	Konsekvens	Søker/konsulent sin vurdering
Vanntemp., is og lokalklima	<i>Liten negativ</i>	<i>Norconsult AS</i>
Ras, flom og erosjon	<i>Liten negativ</i>	<i>Norconsult AS</i>
Ferskvannsressurser	<i>Ubetydelig</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Grunnvann	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Brukerinteresser	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Rødlistearter	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Terrestrisk miljø	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>

Akvatisk miljø	<i>Middels negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Landskap og INON	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Kulturminner og kulturmiljø	<i>Liten negativ</i>	<i>Planhuset AS</i>
Reindrift	-	-
Jord og skogressurser	<i>Liten negativ</i>	<i>Faun Naturforvaltning AS</i>
Oppsummering	<i>Liten negativ</i>	<i>Drangedal everk</i>

Oppsummering

Bygginga av kraftverket er kostnadsberegnet til 84 mill. Dette gir en utbyggingskostnad på 4,94 kr/kwh for produksjonsøkning på 17GWh. Ser man hele kraftmengden på 46GWh blir utbyggingsprisen 1,83 kr/kwh.

Utbygginga av Nye Suvdøla Krafverk vil styrke driftsgrunnlaget for Drangedal everk i Suvdølavassdraget. En slik utbygging vil over tid gi innbyggerne i Drangedal Kommune varige inntekter. Det vil også styrke næringsgrunnlaget i området i form av økt sysselsetting og økt kjøp av varer og tjenester i byggeperioden. Utbygger vil vektlegge bruk av lokale entreprenører og leverandører der dette er mulig og antyder at hele 30 % vil kunne tilfalle lokale leverandører.

For å redusere de negative konsekvensene av planlagt utbygging planlegges følgende avbøtende tiltak.

- Utbygger har søkt om at hele den nye delen av vannveien blir nedgravde rør.
- For raskest mulig å skjule sårene etter nedgraving av rørgata tilrettelegges traseen for naturlig gjenvækst ved toppdekke av jord.
- Det virker som at støydempende tiltak ved valg av materialer i vegger og tak på kraftstasjonen og hvordan man designer utløpet fra turbinen.

Når det gjelder minstevannføring er allerede Suvdøla Kraftverk regulert og uten pålagte minstevannføring, og nytt kraftverk ikke vil ta i bruk nytt vann, så tiltaket er søkt uten minstevannføring. Da tiltaket planlegges uten slipp av minstevannføring, vil restvannføringen i driftsfasen på ny utbyggingsstrekning, bestå av avløp fra restfeltet som utgjør 11,5 km² ved ny kraftstasjon. Situasjonen nedstrøms Suvdøla Kraftverk vil i praksis bli slik den er i dag når produksjonen nå blir stoppet av ulike grunner. Ofte skjer dette på sommerstid. Eventuelt pålegg om minstevannføring er beregnet til å påføre produksjonstap i størrelsesorden 2,3 til 4,5 Gwh i året.

Søker skiver videre at vurdering av minstevannføring vil bli tema i den pågående revisjonen av konsesjonene i Suvdølavassdraget, der søker i 2013 utarbeidet et utkast til revisjonsdokument for NVE. Denne saken kommer trolig snart til behandling og da vil spørsmålet om minstevannføring i sin helhet bli vurdert.

Rådmannens vurdering

Planstatus

En viser igjen til at energianlegg ikke er underlagt regler for behandling etter Plan- og bygningsloven, men at allmenne og særlige interesser her er sikret gjennom reglene for konsesjonsbehandling.

I den nylig vedtatte samfunnsdelen er ikke Suvdølautbyggingen nevnt spesielt, men er etter rådmannen sin vurdering helt i tråd med de overordnede føringer knyttet til utnyttelse av lokale ressurser og etablering/sikring av arbeidsplasser.

Da dette er vurdert til å være ett lønnsomt prosjekt vil det i overskuelig fremtid styrke både everket og kommunen sin økonomi og sikre fremtidig energiforsyning og tjenestetilbud i kommunen. Dette vil ha avgjørende betydning for å kunne realisere mange av målsettingene og tiltakene i kommuneplanen.

Det meste av rørgata ligger i områder som i kommuneplanens arealdelen er vist som LNF, medan selve kraftstasjonen er planlagt på areal som er vist som spredd boligutbygging/boligområde. Tilsvarende i forslaget til ny arealdel.(se vedlegg)

Rådmannen viser til de grundige konsekvensutredningene som følger søknaden. Disse viser moderate, negative konsekvenser, og rådmannen ser ikke at denne utbyggingen kommer i vesentlig konflikt med andre planer i/for området.

Avbøtende tiltak

Som avbøtende tiltak er det foreslått nedgravning av rørgata, tilbakeføring av stedbunden masse over rørgate, støydemping av kraftstasjonen og utforming av kraftstasjonsbygg/område med en tiltalende utseende for naboene i området og forbipasserende.

I og med at kraftstasjonen vil ligge nært til fylkesvei og nært til Bø sentrum er det spesielt viktig at dette blir fulgt opp ved gjennomføring av tiltaket.

Spørsmålet om pålagt minstevannføring vil bli behandlet i forbindelse med revisjonen av konsesjonene i Suvdølavassdraget og rådmannen mener det derfor er rett å støtte søknaden på dette punkt.

Totalvurdering/samla belastning

Vannkraftverk gir verdifulle bidrag med fornybar energi. Lønnsomheten i dette prosjektet blir vurdert som god samtidig som de negative konsekvenser blir vurdert som moderate. Statlige myndigheter har ved flere anledninger gitt uttrykk for behovet for en satsing på småskala vasskraftutbygging. I tillegg til kraftbalansen blir det også fokusert på denne type utbygging sin betydning for næringsutvikling i distrikta og for forsyningssikkerheten for strøm.

Dette kan få betydning for annen næringsutvikling i området som er særlig avhengig av sikker strømforsyning.

Konklusjon

Ut fra en totalvurdering mener rådmannen at fordelene ved ei utbygging er klart større enn ulempene.

De avbøtende tiltak som er foreslått er viktige for å bevare naturen i området, og det er spesielt viktig at utformingen av stasjonsbygningen blir tiltalende på grunn av dens sentrale plassering. Det er etter rådmannen sin vurdering svært positivt for både everket og Drangedal kommune som helhet at dette tiltaket kan bli realisert.

Kommunestyret har behandlet saken i møte 08.09.2016 sak 71/16

Møtebehandling

Magnus Straume satte på vegne av Ap/Sv fram flg. forslag:

En utbygging av Nye Suvdøla Kraftverk har mange fordeler for Drangedal Kommune. Den bidrar til økt lokal verdiskapning i form av arbeid under anleggstiden, vekst i næringslivet, økt tilgang på egen fornybar energi og økte inntekter til kommune, fylkeskommune og stat i både anleggstiden og senere

Utbygging av Nye Suvdøla Kraftverk har små negative konsekvenser for allmenne interesser knyttet til miljø i form av naturinngrep, biologisk mangfold eller verneinteresser. Snarere er det med på å oppfylle nasjonale klimamål, ikke minst gjennom at vannkraft er en fornybar ressurs. Nye Suvdøla vil ikke ta i bruk «nytt vann», men bruke det vannet som allerede er regulert i Suvdøla Kraftverk.

Eksisterende inntak vil bli beholdt uten endringer eller nye inngrep.

Behovet for avbøtende tiltak er minimale og eventuelle negative naturmessige konsekvenser er knapt til stede

Drangedal kommune vil tilrå at NVE gir Drangedal Everk KF konsesjon for bygging av Nye Suvdøla Kraftverk .

Votering

Magnus Straumes forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

En utbygging av Nye Suvdøla Kraftverk har mange fordeler for Drangedal Kommune. Den bidrar til økt lokal verdiskapning i form av arbeid under anleggstiden, vekst i næringslivet, økt tilgang på egen fornybar energi og økte inntekter til kommune, fylkeskommune og stat i både anleggstiden og senere

Utbygging av Nye Suvdøla Kraftverk har små negative konsekvenser for allmenne interesser knyttet til miljø i form av naturinngrep, biologisk mangfold eller verneinteresser. Snarere er det med på å oppfylle nasjonale klimamål, ikke minst

gjennom at vannkraft er en fornybar ressurs. Nye Suvdøla vil ikke ta i bruk «nytt vann», men bruke det vannet som allerede er regulert i Suvdøla Kraftverk.

Eksisterende inntak vil bli beholdt uten endringer eller nye inngrep.

Behovet for avbøtende tiltak er minimale og eventuelle negative naturmessige konsekvenser er knapt til stede

Drangedal kommune vil tilrå at NVE gir Drangedal Everk KF konsesjon for bygging av Nye Suvdøla Kraftverk .

RETT UTSKRIFT

DATO 12.september.2016